

Azaria (Ozia), împăratul lui Iuda

- 15:1-7 -

Suntem surprinși cât de puțin alocă autorul domniei lui Azaria, un împărat bun al lui Iuda care domnește în Ierusalim 52 de ani. Azaria face bine ca tatăl său, Amația, și nu ca David. Aceasta pentru că asemenea tatălui său, începe bine, dar sfârșește rău. Din Cronici aflăm că Azaria se semețește și intră în templu pentru a aduce tămâie. De aceea Domnul îl lovește cu lepră. Azaria rămâne lepros până la sfârșitul vieții. Mândria l-a dus la cădere. El repetă istoria tragică a tatălui său. Iată cum copiii sunt bântuiți de demonii și păcatele părinților.

Autorul nu uită să menționeze că înălțimile nu au fost depărtate din Iuda. Chiar în perioada bună a vieții sale, Azaria nu s-a apropiat de înălțimile spirituale ale lui David. El a ascultat de Domnul dar nu s-a luptat pentru a-și depăși limitele. Cei care au fost până acum ca David, nu au fost totuși ca David.

Cum de nu menționează autorul din Împărați intrarea lui Azaria în Templu? Nu se lega de Casa Domnului? Nu Casa Domnului este tema cheie a cărții 1,2 Împărați?

Autorul pare acum mai preocupat de destinul împărăției din Nord, care se apropie de sfârșit. Atenția autorului asupra împăraților lui Iuda va crește DUPĂ ducerea în robia asiriană a împărăției de Nord. Cu toate acestea lui Amația, autorul îi dedică în mod considerabil mai multă cantitate de text decât lui Azaria. Să ne oprim puțin și să analizăm ce ne-a spus până acum autorul despre împărații lui Iuda. Până acum am avut pe:

- **Roboam** (931-913)
- Abia (913-911)
- **Asa** (911-870)
- Iosafat (873-848)
- Ioram (853-841)
- Ahazia (841)
- Atalia (841-835)
- **Ioas** (835-796)
- **Amația** (796-757)

- Azaria/Ozia (790-739)

Autorul ne menționează la (aproape) toți:

- Dacă a ascultat sau nu de Domnul, dacă a urmat sau nu calea lui David, sau a vreunui alt predecesor sfânt.
- Referiri la idolatrie: dacă a adus, a persistat în idolatrie sau a curățit idolatria din țară.
- Perioada domniei.
- Cine a fost mama împăratului.
- Relațiile cu împărații din Nord (explicabil din pricina atenției sporite acordate împărăției de Nord până ducerea acesteia în robia asiriană).
- Faptul că înălțimile nu au fost îndepărtate chiar dacă a fost vorba de un împărat bun.
- Cum a murit.

Aceasta este deci principala GRILĂ, LENTILĂ prin care autorul analizează, selectează informațiile istorice despre împărații lui Iuda. La acestea se mai adaugă elemente despre CASA DOMNULUI. Și acolo unde sunt elemente importante cu privire la acest subiect, se alocă MAI MULT spațiu de text aceluia împărat. Am subliniat mai sus pe acești împărați cărora li se oferă mai multă atenție decât colectarea informațiilor după grila cu care operează autorul. ASTFEL aflăm că:

Împăratul	Referiri la Casa Domnului
Roboam , împărat RĂU	În urma neascultării sale, Șişac împăratul Egiptului s-a suit împotriva Ierusalimului. A luat visteriile Casei Domnului și visteriile Casei împăratului. A luat toate scuturile de aur pe care le făcuse Solomon.
Asa , împărat BUN	Totuși, are o neveghere, și cedează presiunii făcute de Baeşa. El ia tot aurul care mai rămăsese în Casa Domnului și Casa împăratului și le dă împăratului Siriei pentru a-l ajuta împotriva lui Baeşa.
Ioas , începe bine, sfârșește rău	Ioas este izbăvit în Casa Domnului. El este recunoscător și perseverează în a drege Casa Domnului . Dar în fața amenințării lui Hazael cedează și dă visteriile Casei Domnului în mâinile acestuia pentru a scăpa Ierusalimul.
Amația , începe bine dar sfârșește rău.	În urma victoriei asupra Edomului, Amația se mândrește și intră într-un război care nu era după voia Domnului. Îl provoacă pe Ioas la război. Amația pierde războiul și Ioas ia cu el bogățiile din visteriile Templului .

Autorul este deci preocupat de ce s-a întâmplat cu glorioasa construcție a lui Solomon, și cu visteriile acestei Case în care Domnul alesese să locuiască. El nu pare interesat de gestul lui Azaria de a aduce tămâie în Casa Domnului de vreme ce acest gest nu a afectat nici visteriile Casei, nici construcția acesteia. Autorul are deci o grilă precisă după care selectează informațiile din Împărăția de Sud.

În Împărăția de Nord, lucrurile stau diferit. Autorul are o grilă clasică care o aplică tuturor împăraților, însă alături de această grilă el mai adaugă multe alte informații. Grila ar cuprinde:

- Faptul că împăratul a urmat calea lui Ieroboam, fiul Nebat, și separarea de Templul de la Ierusalim.
- Legat de idolatria păgână: a persistat, a adus sau a curățit țara de aceasta.
- Cine a fost mama.
- Perioada domniei.
- Cum a murit.

Dar alături de aceasta autorul oferă o atenție deosebită:

- Lucrării harului Său prin proorocii Săi, și mai ales *prin Ilie și Elisei*, care sunt un **TEMPLU VIU** în împărăția de Nord care se separase de Templul de la Ierusalim.
- Pe călcarea sistematică în picioare a acestui har de către împărați și popor.
- Pe MOTIVELE care L-au convins pe Domnul Să se îndure din nou de Israel și să nu aducă încă judecata finală.

Autorul vrea să înalțe îndurarea și răbdarea fără margini a lui Dumnezeu față de Israel, și aceasta în contrast cu încăpățânarea, răzvrătirea, răutatea, persistența în păcat, sfidarea harului împietrirea împăraților și a poporului. Harul depășește orice imaginație. Dar și împietrirea poporului depășește orice imaginație. În NORD avem doar neascultare. Nici un împărat nu slujește Domnului, nici un împărat nu face vreo trezire sau reformă religioasă autentică. Harul strălucește aici ca har 100%. În SUD lucrurile stau diferit: perioadele de neascultare alternează cu cele de ascultare. Autorul explică deci DE CE judecata a venit mai întâi în NORD. Domnul nu a fost părtinitor. Cei din Sud au avut și perioade bune. Iar în SUD autorul mai urmărește războiul spiritual din jurul Templului.

Deci de la dezbinarea împărăției până la robia asiriană, autorul:

- Urmărește în NORD strategia harului pentru un popor care s-a separat de TEMPLU. Esența strategiei este aducerea realității Templului prin Ilie și Elisei.
- Urmărește în SUD, războiul spiritual din jurul TEMPLULUI care era încă în picioare acolo.

Tema unificatoare rămâne deci **tema Templului**.

Zaharia, împăratul lui Israel

- 15:8-12 -

Și am ajuns la al patrulea neam al lui Iehu. Zaharia, fiul lui Ieroboam, domnește 6 luni peste Israel. Autorul consemnează că a urmat păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat și că a fost ucis. De asemenea autorul nu uită să precizeze că Domnul a împlinit promisiunea față de Iehu. Pe de o parte, se evidențiază credințioșia lui Dumnezeu, iar pe de altă parte se subliniază că promisiunea lui Dumnezeu față de Iehu NU MAI PUTEA fi un motiv pentru amânarea judecății finale. Ne așteptăm deci la aducerea judecății. Dar ce se va întâmpla oare?

Șalum, Menahem, Pecahia, Pecah împărații lui Israel - 15:13-31 -

Urmează un șir de împărați cu domnie scurtă și un șir de uneltiri. Acest fragment din istoria lui Israel ne aduce aminte desigur de 1 Împ.cap.16. Paralela este cât se poate de clară.

În cap.16 avem șirul de împărați Baeșa, Ela, Zimri, Omri. De obicei aceștia au domnii scurte, și urcă la domnie prin crimă. În acest timp în Iuda domnește același împărat: Asa, un împărat cu o domnie lungă (41 de ani), împărat bun, dar care greșește în a doua parte a vieții și este bolnav de picioare la bătrânețe. În secțiunea de față din 2 Împărați avem șirul de împărați Șalum, Menahem, Pecahia, Pecah. Ei fac ce este rău înaintea Domnului, au domnii relativ scurte, și urcă pe tron prin uneltire și crimă. În acest timp, în Iuda domnește Azaria (Ozia), un împărat bun cu o domnie lungă (52 de ani). Acesta greșește în a doua parte a vieții și este lovit cu lerpă de Domnul și moare lepros. De ce realizează naratorul paralela dintre aceste două perioade de istorie a celor două regate?

Răspunsul lui Dumnezeu la decăderea din prima perioadă menționată (1 împ.cap.16) a fost să aducă un har și mai mare: mărturia lui Ilie și a lui Elisei. Dar acest har a fost călcat în picioare și Israel continuă să se afunde în neascultare exact ca în perioada de dinaintea revărsării harului. Care va fi acum răspunsul Domnului? Îl vom afla în cap.17. De data aceasta răspunsul nu va mai fi un har mare ci aducerea judecății finale. Această paralelă ne aduce aminte că Domnul răspunsese cu oferta harului la fărâdelegile lui Israel. Aceasta a fost respinsă cu încăpățănare de Israel. De aceea, acum va veni judecata.

Nr.	Împăratul si perioada de domnie	Cum a urcat pe tron	Comportamentul moral	Cum s-a sfârșit	Alte observații
1	Zaharia , 6 luni	Descendenta din Ieroboam	Urmează calea lui Ieroboam	Omorât de Șalum	Împlinirea promisiunii Domnului față de Iehu
2	Șalum , o lună	Prin uciderea predecesorului	Urmează calea lui Ieroboam	Omorât de Menahem	Menahem bate Tifsahul pentru că nu i-au deschis porțile, spintecă pânțelele tuturor femeilor

					însărcinate.
3	Menahe 10 ani	Prin uciderea predecesorului	Urmează calea lui Ieroboam <i>cât a trăit</i>	Adoarme cu părinții săi	Pul, împăratul Asiriei vine în țară. Menahe îi da 1000 de talanți de argint și pleacă din țară.
4	Pecahia , 2 ani	Descendenta din Menahe	Urmează calea lui Ieroboam	Omorât de Pecah	Au fost omorâți și Argon și Arie.
5	Pecah , 20 de ani	Prin uciderea predecesorului	Urmează calea lui Ieroboam	Omorât de Osea	Tiglat Pileser, Împăratul Asiriei a luat multe cetăți, Galaadul, Galilea, toată țara lui Netftali și îi duce robi în Asiria.
6	Osea , 9 ani	Prin uciderea predecesorului	El a făcut rău înaintea Domnului, dar nu ca împărații lui Israel de dinaintea lui		Se răscoală împotriva Asiriei. Asiria pustiește țara și duce pe Israel în robie.

Este atât de trist să vezi asemenea lucruri întâmplându-se în poporul lui Dumnezeu. Toate aceste asasinat politice oglindesc ce era în inima poporului: dorința de a avea cât mai mult acum și aici, dorința de putere și îmbogățire cu orice preț, nici un respect față de autoritate sau legea morală, nici o teamă de Dumnezeu sau de judecata viitoare. Acesta era confortul oferit de sistemul alternativ de închinare propus de Ieroboam, și anume: puteai trăi cum doreai, puteai fi dumnezeul vieții tale.

Autorul semnaleză intrarea pe scenă a uneltei prin care Domnul va nimici pe Israel, și anume: imperiul asirian. Puterea Asiriei crește treptat. Este un har și faptul că mânia Asiriei se revărsă treptat peste Israel. Mai întâi intră în țară și cere bir. Apoi cucerește o parte din țară și duce o parte din popor în robie. Și de-abia apoi în 722 î.H. pustiește toată țara și îi duce pe toți cei rămași în robie.

De la moartea lui Zaharia, ultimul împărat al dinastiei lui Iehu (anul 752) până la ducerea în robie (722) trec 30 de ani. Încă 30 de ani de har înaintea de revărsarea judecării finale. Pe ce

bază s-a revărsat acest har? Știm că în această perioadă a activat profetul Osea. Amos activase ceva mai înainte în perioada 767-755 în timpul domniei lui Ieroboam al doilea. Osea activează în perioada 755-714 în timpul împăraților Ieroboam II, Zaharia, Șalum, Menahem, Pecahia, Pecah și Zaharia. El este ultimul profet al lui Israel, cel care este trâmbița judecății în ultimii 33 de ani ai regatului de Nord. El prinde momentul robiei asiriene și pârlolirii țării. El este vasul prin care Domnul mai operează har și îndurare în Israel. Osea nu este menționat de autorul cărții 1,2 Împărați. Dar în mod sugestiv, ultimul împărat al lui Israel se numește Osea. Nu cred că este o coincidență. Ultimul profet, și ultimul împărat al lui Israel poartă același nume. Osea este ultimul împărat pentru că Osea a fost ultimul profet. Osea, împăratul, nu a fost la fel de rău ca ceilalți dinaintea lui, precizează autorul. Cu toate acestea judecata nu mai poate fi oprită, căci și ULTIMUL profet al Domnului, Osea, este respins. Ultimii 30 de ani de har din Israel sunt explicați pe de o parte de slujba lui Osea, iar pe de altă parte de caracterul milos al lui Dumnezeu care nu aduce deodată judecata. El oferă mereu un ultim răgaz în care judecata se revarsă treptat. După răgazul oferit de victoriile lui Ieroboam al doilea, Domnul nu aduce judecata deodată. În 30 de ani el strânge treptat lașul prin pustiirile Asiriei. Poate un alt motiv ar putea fi faptul că în Iuda domnesc împărați buni în această perioadă: Ozia și Iotam. În mod sugestiv, judecata vine peste împărăția de Nord când în Iuda domnește Ahaz, un împărat foarte rău. După atâta har deci, Domnul mai revarsă un har pe ultima sută de metri din istoria regatului de Nord. Pilonii acestui har pot fi:

- Slujba profetului Osea
- Împărații buni din Regatul de Sud
- Dar mai ales: caracterul plin de milă al lui Dumnezeu care dă avertismente clare înainte de revărsarea judecății finale.

Acum înțelegem mai bine de ce îi cere Domnul lui Osea să iubească o femeie curvă:

„Domnul mi-a zis: „Du-te iarăși și iubește o femeie iubită de un ibovnic și preacurvă; iubește-o cum iubește Domnul pe copiii lui Israel, care se îndreaptă spre alți dumnezei și care iubesc turtele de stafide!”

Mi-am cumpărat-o cu cincisprezece sicli de argint, un omer de orz și un letec de orz.

Și i-am zis: „Rămâi multă vreme numai a mea, nu te deda la curvie, nu mai fi a niciunui alt bărbat, și voi fi și eu la fel cu tine!”

Căci copiii lui Israel vor rămâne multă vreme fără împărat, fără căpetenie, fără jertfă, fără chip de idol, fără efod și fără terafimi.

După aceea, copiii lui Israel se vor întoarce și vor căuta pe Domnul Dumnezeul lor și pe împăratul lor David; și vor tresări la vederea Domnului și a bunătății Lui, în vremurile de pe urmă.” (Osea 3:1-5)

Poporul era atât de împietrit, iar judecata era atât de aproape, încât Domnul apelează la mesaje șocante. Gestul șocant făcut de Osea trebuia să îi facă pe evrei să se oprească din drum și să se gândească la Domnul și la fidelitatea față de El. Pe de altă parte, Osea poate înțelege în profunzime prin această experiență ce era în inima lui Dumnezeu. Poate înțelege durerea Sa pentru că era înșelat prin curviile spirituale ale lui Israel. Dar poate înțelege și din îndurarea Sa fără margini: deși era înșelat, El nu dădea încă divorț, ci Îl chema pe Israel înapoi la Sine. Poporul avea nevoie de un asemenea gest șocant pentru a fi trezit, și Osea, avea probabil nevoie de o asemenea experiență pentru a putea mijloci pentru un popor atât de împietrit.

Ne gândim că nu i-a fost ușor lui Osea să primească asemenea porunci din partea lui Dumnezeu. Dar miza era mult mai mare decât starea de bine a lui Osea. Judecata bătea la ușă. Mai erau doar 33 de ani până când Domnul avea să nimicească pe Israel. Într-un asemenea context, Domnul nu ezită să îi ceară lui Osea acest sacrificiu. Pentru Părintele veșniciei, percepția asupra suferințelor copiilor Săi este foarte clară:

- *Dumnezeul oricărui har, care v-a chemat în Hristos Isus la slava Sa veșnică, după ce veți suferi **puțină vreme**, vă va desăvârși, vă va întări, vă va da putere și vă va face neclintiți. (1 Petru 5:12)*

Iotam, împăratul lui Iuda

- 15:32-38 -

Știm deja ce urmărește autorul de la împărății lui Iuda. Chiar înainte să citim așteptăm detalii cu privire la:

- Relația împăratului cu Domnul
- Perioada de domnie și mama împăratului
- Faptul că înălțimile nu au fost îndepărtate
- și mai ales: raportarea împăratului față de Casa Domnului
- relația cu Israel sau celelalte neamuri.
- sfârșitul domniei.

Și într-adevăr, autorul ne oferă aceste informații și cu privire la Iotam, care este un împărat bun al lui Israel. Deși este un împărat bun, totuși el domnește destul de puțin: 16 ani și moare la vârsta de 41 de ani. Cum ne explicăm acest lucru? Și cum ne explicăm faptul că în vremea aceea Rețin, împăratul Siriei și Pecah, împăratul lui Israel au început să fie trimiși **de Domnul** împotriva lui Iuda.

Explicația o găsim în 2 Cronici 27:2:

- Iotam a făcut ce este bine înaintea Domnului, întocmai cum făcuse tatăl său Ozia. Numai că n-a intrat în Templul Domnului. ***Totuși, poporul se strica mereu.***

Ascultarea împăratului nu determina în mod obligatoriu ascultarea poporului de Domnul. Ascultarea împăratului nu era suficientă. Poporul, deși era sub influența împăratului, putea alege cu totul altceva decât împăratul. În acest sens, ne aducem aminte de perioada lui Moise. Moise era în același timp împărat, Mare Preot și Prooroc. Și ce împărat, ce mare preot și ce prooroc! Cu toate acestea, generația scoasă de el din Egipt s-a răzvrătit și a murit în pustie. La fel și acum: deși Iotam este un împărat bun, poporul se strica mereu. Din această pricină, Domnul îi trimite pe cei 2 împărați vecini împotriva lui Iuda. Și poate că din această pricină, Iotam a fost chemat așa de repede acasă, iar în locul său a urcat la tron împăratul Ahazia care a făcut mai mult rău decât toți împărații dinaintea lui. Nesocotirea harului oferit de Domnul prin Iotam este urmată de urcarea la tron a lui Ahaz.

Autorul nu uită să menționeze ce a făcut Iotam pentru Casa Domnului:

- Iotam a zidit poarta cea mai înaltă a Casei Domnului.

Devine din ce în ce mai clar că tema centrală a cărții este Casa Domnului și războiul spiritual din jurul Casei. Iotam este un împărat bun. El cinstește Casa Domnului, și prin el, Casa se apropie de slava pe care o avea în timpul lui Solomon. El zidește poarta *cea mai înaltă* a Casei Domnului. Râvna sa pentru Domnul este dovedită prin râvna sa pentru Casa Domnului. Poporul are toate motivele să caute pe Domnul în locașul lui cel sfânt! Cu toate acestea, inima poporului rămâne departe de Domnul.

Ce sugestiv este faptul că din toată domnia și viața lui Iotam autorul reține doar faptul că acesta a zidit poarta cea mai înaltă a Casei Domnului. Ce a contat, și ce a rămas înaintea Domnului, și pentru eternitate este ce a făcut el pentru Casa Domnului! Restul e trecut sub tăcere, restul e uitat. Dar oare pentru noi nu este la fel? Mântuitorul ne oferă un model vrednic de urmat:

Paștile iudeilor era aproape; și Isus S-a suit la Ierusalim.

În Templu a găsit pe cei ce vindeau boi, oi și porumbei, și pe schimbătorii de bani șezând jos.

A făcut un bici de ștreanguri și i-a scos pe toți afară din Templu, împreună cu oile și boii; a vărsat banii schimbătorilor și le-a răsturnat mesele.

Și a zis celor ce vindeau porumbei: „Ridicați acestea de aici și nu faceți din Casa Tatălui Meu o casă de negustorie.”

Ucenicii Lui și-au adus aminte că este scris: „Râvna pentru Casa Ta Mă mănâncă pe Mine.” (Ioan 2:13-17)

Noul Testament ne explică clar faptul că atunci când Domnul se va uita la viața noastră, își va aminte și va păstra și răsplăti pentru eternitate ce am făcut pentru Casa Domnului. Nu succesele pământești, nu bucuriile și momentele plăcute ale acestei vieți, nu cariera sau bogățiile acumulate vor conta. Întrebarea după care vom fi judecați pentru eternitate va fi: ce am făcut pentru **Casa Domnului**? În dreptul fiecăruia dintre noi nu se va consemna funcțiile și titlurile pe care le-am obținut în această lume ci: Ionescu, cel care a dres poarta Casei Domnului, sau Marian cel care a dat visteriile Casei Domnului pe mâna vrăjmașilor.

Și Casa Domnului suntem noi, comunitatea celor credincioși căci este scris:

Căci, prin El, și unii și alții avem intrare la Tatăl, într-un Duh.

Așadar, voi nu mai sunteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sunteți împreună cetățeni cu sfinții, oameni din casa lui Dumnezeu,

fiind zidiți pe temelia apostolilor și prorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos.

În El toată clădirea, bine încheșată, crește ca să fie un Templu sfânt în Domnul.

Și prin El și voi sunteți zidiți împreună, ca să fiți un locaș al lui Dumnezeu, prin Duhul. (Efeseni 2:18-22)

Apropiați-vă de El, Piatra vie lepădată de oameni, dar aleasă și scumpă înaintea lui Dumnezeu.

Și voi, ca niște pietre vii, sunteți zidiți ca să fiți o casă duhovnicească, o preoție sfântă și să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu, prin Isus Hristos. (1 Petru 2:4-5)

De aceea, Mântuitorul ne explică faptul că judecata finală se va face după raportarea fiecăruia la Casa Domnului:

Când va veni Fiul omului în slava Sa cu toți sfinții îngeri, va șede pe scaunul de domnie al slavei Sale.

Toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui. El îi va despărți pe unii de alții cum desparte păstorul oile de capre;

și va pune oile la dreapta, iar caprele la stânga Lui.

Atunci Împăratul va zice celor de la dreapta Lui: „Veniți binecuvântații Tatălui Meu de moșteniți Împărăția care v-a fost pregătită de la întemeierea lumii.

Căci am fost flămând, și Mi-ați dat de mâncat; Mi-a fost sete, și Mi-ați dat de băut; am fost străin, și M-ați primit;

am fost gol, și M-ați îmbrăcat; am fost bolnav, și ați venit să Mă vedeți; am fost în temniță, și ați venit pe la Mine.”

Atunci cei neprihăniți Îi vor răspunde: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând și Ți-am dat să mănânci? Sau fiindu-Ți sete și Ți-am dat de ai băut?

Când Te-am văzut noi străin și Te-am primit? Sau gol și Te-am îmbrăcat?

Când Te-am văzut noi bolnav sau în temniță și am venit pe la Tine?”

Drept răspuns, Împăratul le va zice: „Adevărat vă spun că, ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut.”

Apoi va zice celor de la stânga Lui: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic care a fost pregătit diavolului și îngerilor lui!

Căci am fost flămând, și nu Mi-ați dat să mănânc; Mi-a fost sete, și nu Mi-ați dat să beau; am fost străin, și nu M-ați primit; am fost gol, și nu M-ați îmbrăcat; am fost bolnav și în temniță, și n-ați venit pe la Mine.”

Atunci Îi vor răspunde și ei: „Doamne, când Te-am văzut noi flămând, sau fiindu-Ți sete, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță, și nu Ți-am slujit?”

*Și El, drept răspuns, le va zice: „**Adevărat vă spun că, ori de câte ori n-ați făcut aceste lucruri unuia dintre acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie nu Mi le-ați făcut.**”*

Și aceștia vor merge în pedeapsa veșnică, iar cei neprihăniți vor merge în viața veșnică.”

(Matei 25:31-46)

Dacă în Matei 25 descoperim că intrarea în Împărăție se face în funcție de raportarea la Casa Domnului (Biserica Sa), Pavel ne învață că inclusiv răsplătirea celor credincioși se face în funcție de râvna acestora față de aceeași Casă a Domnului.

Cine este Pavel? Și cine este Apolo? Niște slujitori ai lui Dumnezeu, prin care ați crezut; și fiecare după puterea dată lui de Domnul.

Eu am sădit, Apolo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească:

așa că nici cel ce sădește, nici cel ce udă nu sunt nimic; ci Dumnezeu, care face să crească.

Cel ce sădește și cel ce udă sunt totuna; și fiecare își va lua răsplata după osteneala lui.

*Căci noi suntem împreună-lucrători cu Dumnezeu. **Voi sunteți ogorul lui Dumnezeu, clădirea lui Dumnezeu.***

*După harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, eu, ca un meșter-zidar înțelept, am pus temelia, și un altul clădește deasupra. **Dar fiecare să ia bine seama cum clădește deasupra.***

Căci nimeni nu poate pune o altă temelie decât cea care a fost pusă și care este Isus Hristos.

*Iar dacă clădește cineva **pe această temelie** aur, argint, pietre scumpe, lemn, fân, trestie,*

lucrarea fiecăruia va fi dată pe față: ziua Domnului o va face cunoscut, căci se va descoperi în foc. Și focul va dovedi cum este lucrarea fiecăruia.

Dacă lucrarea zidită de cineva pe temelia aceea rămâne în picioare, el va primi o răsplată.

Dacă lucrarea lui va fi arsă, își va pierde răsplata. Cât despre el, va fi mântuit, dar ca prin foc.

Nu știți că voi sunteți templul lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?

Dacă nimicește cineva templul lui Dumnezeu, pe acela îl va nimici Dumnezeu; căci templul lui Dumnezeu este sfânt, și așa sunteți voi. (1 Corinteni 3:5-17)

Observăm faptul că Iotam este unul din împărații din dreptul căruia nu se consemnează vreo înfrângere spirituală care să fi afectat în mod direct Casa Domnului. Până acum împărații buni ai lui Iuda au avut măcar un moment de neveghere sau cădere spirituală care au afectat Casa Domnului. Iată lista împăraților lui Iuda. Am subliniat pe aceia despre care autorul cărții ne spune că au început bine în relația lor cu Domnul, și am scris în dreptul lor informații semnificative din 1,2 Împărați, respectiv din 2 Cronici:

Împăratul	Informații din 1,2 Împărați	Informații din 2 Cronici
Roboam (931-913)	Idolatriu. Casa Domnului este jefuită de Faraonul Egiptului.	A început bine și s-a dedat mai târziu la idolatrie
Abia (913-911)	Idolatriu.	
<i>Asa</i> (911-870)	Începe bine, curăță țara de idolatrie, <u>dar se teme de împăratul lui Israel și dă visteriile Casei Domnului împăratului Siriei.</u> La bătrânețe este bolnav de picioare.	Boala de picioare se datorează faptului că nu a primit mustrarea profetului pentru alianța cu Siria și pentru că nu a cerut Domnului vindecarea. Nu devine idolatriu.
<i>Iosafat</i> (873-848)	Începe bine, <u>dar legăturile cu casa lui Ahab duc la unirea celor două case prin căsătorie.</u>	Nu devine idolatriu.
Ioram (853-841)	Umblă în calea împăraților lui Israel căci avea de nevastă pe o fată de a lui Ahab.	
Ahazia (841)	Umblă în calea împăraților lui Israel căci are pe mamă pe Atalia și este ginerele casei lui Ahab.	
Atalia (841-835)	Ucide aproape întreaga casă regală a	

	lui David.	
Ioas (835-796)	Începe bine, începe dregerea Casei Domnului, <u>dar se teme de Hazael și dă acestuia bogățiile din visteriile Casei.</u>	După moartea preotului Iehoida se dedă la idolatrie și omoară pe Zaharia. Fiul lui Iehoida care îl muștră pentru idolatrie. Moare idolatru.
Amația (796-757)	Începe bine, dar se mândrește și îl provoacă pe Israel la război. <u>Pierde și împăratul lui Israel jefuiește Casa Domnului.</u>	După victoria împotriva Edomului se închină la idoli Edomului și respinge muștrarea profetului.
Azaria/Ozia (790-739)	Începe bine, dar <u>este lovit cu lepră de Domnul</u> și locuiește ca lepros până la sfârșitul vieții.	Ozia se mândrește <u>și intră în Casa Domnului pentru a aduce tămâie.</u> Din această pricină Domnul îl lovește cu lepră. Nu devine idolatru.
Iotam (750-731)	Începe bine. Zidește poarta cea mai înaltă a Casei Domnului.	Totuși, poporul se strica mereu. Nu devine idolatru.

Dintre toți aceștia Iotam pare că reprezenta un apogeu. În dreptul lui nu se consemnează nici în 1,2 Împărați și nici în 2 Cronici vreo neveghere care să fi afectat în mod direct și negativ Casa Domnului. Cu el ar mai putea concura Iosafat și Azaria. Dar Iosafat, prin legăturile cu casa lui Ahab, determină unirea celor două case și aducerea în Israel a cultului lui Baal în timpul domniei fiului său, fapt care afectează în mod direct închinarea la Casa Domnului. Azaria este lovit de Domnul cu lepră și rămâne lepros până la sfârșitul vieții. Autorul nu ne consemnează motivul, dar poate că acesta era bine știut în Israel. Oricum aflăm motivul pedepsirii lui Azaria în 2 cronici. Acesta se mândrește și aduce tămâie în Casa Domnului. Relația dintre împărat și Casa Domnului este afectată. Ca lepros, împăratul nu se mai putea închina în Casa Domnului, și nu mai putea fi un exemplu în acest sens pentru popor. Iotam este singurul deci în dreptul căruia nu se consemnează nici o neveghere sau cădere care să afecteze în mod direct Casa Domnului. Iotam nu are neapăreat o domnie lungă (domnește 16 ani la Ierusalem începând cu vârsta de 25 de ani). Totuși, performanța sa este laudabilă. El nu știrbește gloria Casei Domnului, ci o înalță și mai mult. El zidește poarta **cea mai înaltă** a Casei Domnului. Dintre toate porțile Casei, Iotam o zidește **pe cea mai înaltă**. Faptul este extrem de sugestiv, căci dintre toți împărații lui Iuda, el atinge înălțimea spirituală cea mai mare. Dacă prin nevegherile împăraților, slava Casei este știrbită, prin înălțimile lor spirituale, slava Casei este înălțată. Este logic ca poarta cea mai înaltă

a Casei să fie ridicată de împăratul care pare a atinge cele mai înalte culmi ale credincioșiei față de Yahwe. Totuși, nici autorul Împăraților și nici cel al Cronicilor nu insistă prea mult pe domnia lui Iotam. Oare de ce? Poate pentru că ei urmăresc anumite evenimente istorice care nu se regăsesc în domnia lui Iotam. Sau poate pentru că domnia sa a fost mai scurtă. Asa și Azaria de exemplu au domnit de peste 40 de ani. Căderile lor sunt în a doua parte a vieții. Dacă ei s-ar fi stins din viață după primii 16 ani ai domniei, nici în dreptul lor nu s-ar fi înregistrat vreo cădere care să afecteze în mod direct Casa Domnului. Oare cum judecă Domnul acest aspect? Oare dacă Iotam ar mai fi trebuit să domnească 30 de ani, ar fi suferit și el de acel tip de înfrângere care să afecteze în mod direct Casa Domnului? Poate da, poate nu. Poate Domnul a condensat în cei 16 ani de domnie atacuri spirituale mai mari decât ale unui alt împărat care a domnit peste 40 de ani. Cine știe. Cert este că Iotam atinge o înălțime spirituală frumoasă și el este cel care zidește poarta cea mai înaltă a Casei Domnului. Cu toate acestea, nici măcar el nu reușește să depășească **limita înălțimilor**. Acest lucru afecta închinarea la Casa Domnului, care era menită să fie singurul loc de închinare din Israel. Totuși, Iotam nu îndepărtează înălțimile care îi erau închinare tot lui Yahwe, care fuseseră cândva acceptate de Domnul (pe vremea lui Samuel), dar după zidirea Templului nu mai aveau acest accept. De ce era așa de greu să fie îndepărtate aceste înălțimi? Sunt măcar câteva motive:

- Necesita un discernământ teologic profund pentru a iniția curățirea lor.
- Erau foarte adânc implantate în conștiința publică. Necesita deci un curaj deosebit pentru un împărat să confrunte conștiința religioasă a unei întregi națiuni.

Iotam nu depășește această limită. Va fi însă un împărat după el, care în sfârșit va îndepărta înălțimile. Acesta este Ezechia. Dar și Ezechia va avea căderea sa care va afecta în mod direct închinarea la Casa Domnului. Vom studia acest lucru peste câteva capitole. Iotam atinge deci o înălțime, dar totuși nu atinge înălțimea pe care ar fi putut să o atingă dacă își depășea limitele teologice și cele impuse de conștiința religioasă a țării și dacă lua inițiativa de a îndepărta închinarea pe înălțimi. Iotam este constant, dar nu își depășește aceste limite. Ezechia îndepărtează înălțimile din Israel, dar nu este constant în credincioșie și are o cădere mare în care persistă o vreme (alianța cu Egiptul și apoi darea bogățiilor Templului în mâinile împăratului Asiriei) și care afectează Casa Domnului. Descoperim deci trei provocări ale împăraților poporului Domnului:

- Constanța în timp
- Evitarea căderilor mari și a persistării în neascultare
- Depășirea limitelor spirituale date de context sau de propria persoană

Fiecare împărat s-a confruntat cu anumite limite. Limita subliniată de autor este aceea reprezentată de înălțimi. Aceasta era o limită impusă de contextul religios în care se naștea împăratul. Înălțimile funcționau de sute de ani, erau acceptate de popor, erau dedicate lui Yahwe,

fuseseră cândva acceptate și promovate de Domnul Însuși. Cum putea un împărat depăși această limită? Primul pas era să conștientizeze această limită. Pentru aceasta trebuia să se afunde în studiul Legii și să fie sensibil la șoapta Duhului prin Lege și prin profeți. Revelația lui Dumnezeu în Lege îl putea elibera pe împărat de limitele religioase ale contextului în care se năștea. Al doilea pas presupunea curaj și credință. Nu era ușor să confrunți poporul cu privire la închinarea pe înălțimi. Dar ambii pași puteai fi făcuți de împărații buni ai lui Israel. Mențiunea constantă a autorului: **numai că înălțimile nu au fost îndepărtate...**, este ca un oftat al acestuia, prin care ne arată că înălțimile trebuiau și puteau fi îndepărtate. Acești împărați s-au complăcut în aceste limite. Din acest punct de vedere nu l-au depășit pe David care a fost un vizionar și a depășit cu mult limitele impuse de contextul religios în care a trăit. Ba mai mult, David depășește chiar limitele impuse de faza revelației în care el trăia. David anticipează zidirea Templului!!! El este cu un pas înainte în planurile Domnului. Împărații care nu îndepărtează înălțimile sunt cu un pas înapoi. Ei nu și-au pierdut relația cu Domnul pentru că s-au complăcut în aceste limite. Au murit în Domnul și vor primi o frumoasă răsplătire în ziua ACEEA. Dar impactul slujirii lor putea fi mai mare. Deci mai mare putea fi și răsplătirea lor cerească. Răsplata este diferențiată. Pavel ne îndeamnă să alergăm după premiul alergării cerești. Iată ce ne spune el:

Nu sunt eu slobod? Nu sunt eu apostol? N-am văzut eu pe Isus, Domnul nostru? Nu sunteți voi lucrul meu în Domnul?

Dacă nu sunt apostol pentru alții, sunt măcar pentru voi; căci voi sunteți pecetea apostoliei mele în Domnul.

Iată răspunsul meu de apărare împotriva celor ce mă cercetează.

N-avem dreptul să mâncăm și să bem?

N-avem dreptul să ducem cu noi o soră, care să fie nevasta noastră, cum fac ceilalți apostoli și frații Domnului și Chifa?

Ori numai eu și Barnaba n-avem dreptul să nu lucrăm?

Cine merge la război pe cheltuiala sa? Cine sădește o vie, și nu mănâncă din rodul ei? Cine paște o turmă, și nu mănâncă din laptele turmei?

Lucrurile acestea le spun după felul oamenilor? Nu le spune și Legea?

În adevăr, în Legea lui Moise este scris: „Să nu legi gura bouului care treieră grâul!” Pe boi îi are în vedere Dumnezeu aici?

Sau vorbește El înapoi pentru noi? Da, pentru noi a fost scris astfel; căci cine ară trebuie să are cu nădejde, și cine treieră grâul trebuie să-l treiere cu nădejdea că va avea parte de el.

Dacă am semănat printre voi bunurile duhovnicești, mare lucru este dacă vom secera bunurile voastre vremelnice?

*Dacă se bucură alții de acest drept asupra voastră, nu ni se cade cu mult mai mult nouă? **Dar noi nu ne-am folosit de dreptul acesta; ci răbdăm totul, ca să nu punem vreo piedică Evangheliei lui Hristos.***

Nu știți că cei ce îndeplinesc slujbele sfinte sunt hrăniți din lucrurile de la Templu și că cei ce slujesc altarului au parte de la altar?

Tot așa, Domnul a rânduit ca cei ce propovăduiesc Evanghelia să trăiască din Evanghelie.

*Dar eu nu m-am folosit de niciunul din aceste drepturi. Și nu vă scriu aceste lucruri ca să cer să se facă așa cu mine; **căci așa vrea mai bine să mor decât să-mi ia cineva pricina mea de laudă.***

Dacă vestesc Evanghelia, nu este pentru mine o pricină de laudă, căci trebuie s-o vestesc; și voi de mine, dacă nu vestesc Evanghelia!

Dacă fac lucrul acesta de bunăvoie, am o răsplată. Chiar dacă-l fac de silă, este o isprăvnicie care mi-a fost încredințată.

*Care este atunci răsplata mea? **Este să vestesc fără plată Evanghelia pe care o vestesc, și să nu mă folosesc de dreptul meu în Evanghelie.***

*Căci, măcar că sunt slobod față de toți, **m-am făcut robul tuturor, ca să câștig pe cei mai mulți.***

Cu iudeii m-am făcut ca un iudeu, ca să câștig pe iudei; cu cei ce sunt sub Lege m-am făcut ca și când așa fi fost sub Lege (măcar că nu sunt sub Lege), ca să câștig pe cei ce sunt sub Lege;

cu cei ce sunt fără Lege m-am făcut ca și cum așa fi fost fără Lege (măcar că nu sunt fără o Lege a lui Dumnezeu, ci sunt sub Legea lui Hristos), ca să câștig pe cei fără lege.

*Am fost slab cu cei slabi, ca să câștig pe cei slabi. **M-am făcut tuturor totul, ca, oricum, să măntuiesc pe unii din ei.***

*Fac **totul pentru Evanghelie**, ca să am și eu parte de ea.*

*Nu știți că cei ce alergă în locul de alergare, toți alergă, **dar numai unul capătă premiul? Alergați, dar, în așa fel, ca să căpătați premiul!***

*Toți cei ce se luptă la jocurile de obște se supun la tot felul de înfrânări. Și ei fac lucrul acesta ca să capete o cunună care se poate veșteji: **noi să facem lucrul acesta pentru o cunună care nu se poate veșteji.***

Eu deci alerg, dar nu ca și cum n-aș ști încotro alerg. Mă lupt cu pumnul, dar nu ca unul care lovește în vânt.

Ci mă port aspru cu trupul meu și-l țin în stăpânire, ca nu cumva, după ce am propovăduit altora, eu însumi să fiu lepădat. (1 Corinteni 9:1-27)

Pavel ne vorbește aici nu doar de intrarea în împărăție, ci și de răsplata eternă pe care o putem obține. Pavel nu doar că este un model de constanță în ascultare, El este un model **în depășirea propriilor limite**. El renunță chiar la dreptul său în Evanghelie, de dragul Evangheliei. El se face **tuturor totul**. El are privirile îndreptate spre premiu. El știe că răsplata este diferențiată. El știe că depășirea propriilor limite înseamnă un impact mai mare, mai mulți oameni mântuiți și o răsplătire mai mare. El nu ezită să îndepărteze orice înălțime spirituală care-i stă în cale. El nu vrea ca la sfârșitul alergării sale să se consemneze în dreptul lui: **dar nu a îndepărtat acele înălțimi din poporul Domnului**. Iată ce scrie Pavel despre sine și echipa sa de slujire:

Măcar că trăim în firea pământească, totuși nu ne luptăm călăuziți de firea pământească.

Căci armele cu care ne luptăm noi nu sunt supuse firii pământești, ci sunt puternice, întărite de Dumnezeu ca să surpe întăriturile.

Noi răsturnăm izvodirile minții și orice înălțime care se ridică împotriva cunoștinței lui Dumnezeu; și orice gând îl facem rob ascultării de Hristos. (2 Cor.10:3-5)

În alergarea sa pentru premiu, Pavel este gata să răstoarne **orice înălțime** care se ridică împotriva cunoștinței lui Dumnezeu. Pavel dorește ca impactul slujirii sale să fie maxim. De aceea el este gata să depășească orice limită impusă dinafară sau dinlăuntru. Pavel nu ocupă o poziție spirituală statică pe o înălțime apostolică. El se află într-o permanentă dinamică și creștere. El se angajează într-un permanent proces de preschimbare a minții. El se acordează în mod continuu cu frecvențele cerului pentru ca slujirea sa să fie împuternicită de puterea lui Dumnezeu și să nu fie amestecată cu un activism religios sau o trudă umană lipsită de vlagă spirituală. El luptă războaiele Domnului după strategia cerului. De aceea nu se luptă ca unul care dă cu pumnul în vânt. El zidește pe temelie aur, argint și pietre scumpe și se ferește să zidească paie, trestie și lemn. El vrea ca lucrarea sa să ia testul focului din ziua judecății. Și el își lărgește mereu ființa pentru ca mai mult har să se reverse prin el pe pământ. Mereu vor fi limite care vor trebui depășite. În fiecare fază spirituală a creșterii noastre Domnul ne va arată o limită pe care vrea să o depășim. Cei mai mulți din păcate vor fi ca împărații lui Israel complăcându-se în anumite limite. Puțini vor alege modelul paulinic de a răsturna orice înălțime care se va ridica împotriva cunoașterii lui Dumnezeu. Iată două pasaje tot din 2 Corinteni care ilustrează dinamica spirituală permanentă a apostolului:

Dar, ori de câte ori vreunul se întoarce la Domnul, marama este luată.

Căci Domnul este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia.

Noi toți privim cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, și suntem schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului. (2 Cor.3.16-18)

Căci toate aceste lucruri se petrec în folosul vostru, pentru ca harul mare, căpătat prin mulți, să facă să sporească mulțumirile spre slava lui Dumnezeu.

*De aceea, noi nu cădem de oboseală. Ci, chiar dacă omul nostru de afară se trece, totuși **omul nostru dinăuntru se înnoiește din zi în zi.***

Căci întristările noastre ușoare, de o clipă, lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă.

Pentru că noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd; căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele ce nu se văd sunt veșnice. (2 Cor.4:16-18)

Pavel îi îndeamnă pe creștinii din Roma să îi urmeze exemplul și să fie într-un proces continuu de transformare a gândirii:

Vă îndemn, dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească.

*Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci **să vă prefaceți, prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită.***

(Rom.12:1-2)

Limitele noastre izvorăsc cel mai adesea din ignoranța noastră. Suntem chemați să relaționăm cu un Dumnezeu infinit. Noi nu L-am văzut niciodată, și avem o minte limitată și infectată de păcat. Este deci un imperativ să fim într-o continuă transformare a minții. Căci altfel cum am putea înainta cunoașterea acestui Dumnezeu, în transformarea noastră, în depășirea limitelor noastre și în lărgirea vasului nostru lăuntric. Scriptura este suficient de mare și complexă pentru a ne da pentru întreaga viață provocări de prefacere a minții noastre. Dar lenea cognitivă și predispoziția spre ignoranță este înfiorătoare. NOI ȘTIM! – aceasta era deviza unui popor religios dar mort din punct de vedere spiritual (vezi Ioan 7). Ignoranța este însoțită adesea de mândrie și de atotsuficiență în domeniul cunoașterii. Credinciosul a cărui teologie nu este într-o permanentă transformare, nuanțare, reajustare, este un ignorant, închis de mult în limitele propriei sale ignoranțe. Ferice de cel care acceptă procesul permanent de transformare a gândirii prin smerenia în fața **fiecărui pasaj** din Scriptură și prin sensibilitate la toate experiențele prin care Domnul îl trece, precum și la celelalte canale ale revelației divine.